

» Column

Henk Spaan

Daar werd wat groots verricht

FOTO PETER ELENBAAS

In een door de Toppers gedomineerd muzikaal tijdsgewricht, steekt het werk van Diederik van Vleuten er mijlenver bovenuit. De manier waarop die Toppers met muziek en tekst omgaan doet nog het meeste denken aan de vrije expressie van een groepje bavianen dat ze een aantal tubes verf en een kwast hebben gegeven.

Niet dat de liedjes de voorstelling van Van Vleuten 'Daar werd wat groots verricht' overheersen. Meer dan een bescheiden ondersteuning van het verhaal zijn ze niet. Het doet niets af aan hun indrukwekkende niveau. Deze theatervoorstelling is gedomineerd voor de beste van het jaar op cabaretgebied. Ongetwijfeld zal Diederik de prijs krijgen, maar tot het cabaret mag je zijn sublieme voorstelling niet rekenen. Hij valt niet onder een genre, tenzij toneel een genre is.

In Londen heb ik eens een voorstelling gezien van de overal in de wereld bekroonde toneelschrijver en regisseur David Hare: Via Dolorosa. Hare kwam het podium oplopen en vertelde anderhalf uur lang aan een ademloos luisterende zaal over zijn bezoek aan Jeruzalem en de bezette Palestijnse gebieden. Dat was het. Subtiële veranderingen in het licht waren de enige theatrale middelen. De rest was talent.

Dit is wat Diederik van Vleuten ongeveer doet, met behulp een paar rekvisieten, in 'Daar werd wat groots verricht', zijn vertelling van het levensverhaal van oudoom Jan. Het gaat over de vergeten tijd in Nederlands Indië, toen kinderen als oudoom Jan en zijn broertje Sam nog naar Nederland werden gestuurd om er naar school te gaan. Dat kunnen we ons nu niet meer voorstellen, dat er mensen van het andere eind van de wereld komen om Nederlands onderwijs te genieten, zegt Van Vleuten.

De grote kracht van de voorstelling is de compromisloosheid. Geen enkele concessie wordt gedaan aan door 'jongeren' gestelde eisen van bondig- en vluchtigheid.

Het optreden dat ik de vorige week donderdag zag werd vastgelegd door camera en microfoon. Het was voor een dvd. De televisie heeft voor deze grootse verrichting geen belangstelling. Het failliet van de publieke omroep is echt niet van financiële aard. Vooral de Vara zou zich diep moeten schamen.

